

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft de uitbreiding van de rechtsmacht van de Raad voor Vergunningsbetwistingen
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

De Raad voor Vergunningsbetwistingen wordt bevoegd voor de behandeling van beroepen tegen besluiten tot definitieve vaststelling van ruimtelijk uitvoeringsplannen en stedenbouwkundige verordeningen en beroepen tegen definitieve voorkeursbesluiten en projectbesluiten inzake complexe projecten. De Raad voor Vergunningsbetwistingen zal dit contentieus bij voorrang behandelen.

Voorliggend voorontwerp van decreet zal na de principiële goedkeuring worden voorgelegd voor advies aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

Beleidsveld: omgeving en bestuursrechtspraak (beleidsdomeinen Omgeving en Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2022/336 van 15 september 2022.

De inspectie van financiën verleende op 27 september 2022 een voorwaardelijk gunstig advies.

De Vlaamse minister bevoegd voor de begroting verleende op 14 november 2022 een voorwaardelijk gunstig advies.

2. INHOUD

De Vlaamse Regering heeft in het regeerakkoord 2019-2024 vooropgesteld de bestuursrechtspraak te willen optimaliseren opdat investeringsprojecten sneller en gemakkelijker kunnen worden gerealiseerd. De huidige regelgeving kent de geschillen over besluiten tot definitieve vaststelling van ruimtelijk uitvoeringsplannen, stedenbouwkundige verordeningen en beroepen inzake complexe projecten niet toe aan een specifiek rechtscollege. Dit contentieux behoort daarom tot de residuaire bevoegdheid van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Omgevingsvergunningen of onteigeningsbesluiten dienen daarentegen te worden aangevochten bij de Vlaamse Raad voor Vergunningsbetwistingen die zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld als gespecialiseerd rechtscollege binnen het Vlaamse omgevingsrecht.

De verwevenheid van de procedures bij de Raad van State en de Raad voor Vergunningsbetwistingen in deze materie verhinderen de verdere optimalisering van de Vlaamse bestuursrechtspraak in omgevingszaken. Vergeleken met de Raad van State beschikt de Raad voor Vergunningsbetwistingen bovendien over een ruime waaier aan decretale mogelijkheden om in een meer efficiënte, kwaliteitsvolle en volledige geschillenbeslechting te voorzien binnen een kortere doorlooptijd. De exclusieve bevoegdheid van de federale staat inzake de procedure bij de Raad van State maken het evenwel niet mogelijk voor het Vlaamse Gewest om de werking van de afdeling Bestuursrechtspraak zelf te optimaliseren.

Het voorliggend voorontwerp van decreet maakt gebruik van de impliciete bevoegdheden van het Vlaamse Gewest zodat de Raad voor Vergunningsbetwistingen eveneens bevoegd wordt voor de behandeling van beroepen tegen besluiten tot definitieve vaststelling van ruimtelijk uitvoeringsplannen, stedenbouwkundige verordeningen en beroepen tegen definitieve voorkeursbesluiten en projectbesluiten inzake complexe projecten. Deze bevoegdheidsoverdracht zal de jurisdictionele rechtsbescherming in omgevingszaken vereenvoudigen en versnellen, laat verdere specialisatie binnen het Vlaamse omgevingsrecht toe en beantwoordt eveneens aan de nood aan meer coherente rechtsvorming en rechtszekerheid die in het bijzonder kan worden geboden door de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Voor meer inhoudelijke toelichting en een artikelsgewijze bespreking wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet, die als bijlage bij deze nota gaat

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De budgettaire impact voor de Vlaamse overheid beperkt zich tot minimale administratieve kosten, dewelke opgevangen zullen worden binnen de beschikbare kredieten.

B. ESR-TOETS

Voorliggend ontwerp van besluit dient niet te worden onderworpen aan een ESR toets

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De budgettaire impact op het personeel van de Vlaamse overheid is zeer gering vermits het beperkte nieuwe contentieux zal worden gedragen door het huidige, recent uitgebreide personeelskader van de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de DBRC.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven, de schuld en de ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet zal het voor advies worden voorgelegd aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

Na de uiteindelijke definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering van het ontwerp van decreet in het Vlaams Parlement volgt de parlementaire behandeling ervan.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan bijgaand voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft de uitbreiding van de rechtsmacht van de Raad voor Vergunningsbetwistingen;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten voornoemd voorontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, voor advies voor te leggen aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhail DEMIR

Bijlagen:

- memorie van toelichting
- ontwerp van decreet
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het Begrotingsakkoord